

بسمه تعالی

مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۳۰

سال زراعی ۱۳۸۸-۸۹

شماره مسلسل ۱۵۸

خبرنامه گندم

وضعیت مزارع گندم

بر اساس گزارشات رسیده از استان های کشور سطح کشت گندم تا پایان دی ماه حدود ۶/۸۲ میلیون هکتار، که کشت گندم آبی حدود ۲/۷۳ میلیون هکتار و گندم دیم حدود ۴/۰۹ میلیون هکتار می باشد. سطح زیر کشت گندم آبی ۵/۴ درصد و گندم دیم ۵/۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال زراعی گذشته افزایش داشته است.

وضعیت هواشناسی کشور

نقشه های پیش بینی (از مورخ ۸۸/۱۰/۳۰) نشان می دهد که بتدریج در شمال شرق کشور بارش قطع و از مقدار ابرها کاسته و در سایر مناطق کشور جو آرام خواهد بود. تنها در برخی مناطق شمال غرب و سواحل غربی دریای خزر در ساعات بعدازظهر رشد ابر و بارش پراکنده محتمل می باشد. اوایل هفته با نفوذ زبانه کم فشار روی سواحل شمالی کشور افزایش دما و وزش باد پیش بینی می شود و از بعد از ظهر یکشنبه در غرب و جنوب غرب کشور بتدریج بر مقدار ابرها افزوده، و بارش شروع خواهد شد. روز دوشنبه بتدریج در کل نیمه غربی و شمالی کشور بارندگی، وزش باد و کاهش دما رخ خواهد داد که در مناطق سردسیر بارش به صورت برف و در مناطق جنوبی تر همراه با رعد و برق خواهد بود. در این روز بارش در غرب و دامنه های زاگرس مرکزی و جنوبی از شدت بیشتری برخوردار می باشد. روز سه شنبه نیمه شمالی و شرقی کشور بارش خواهد داشت.

اخبار واصله از استانها

خوزستان:

۸۸ درصد گندم آبی و ۷۹ درصد گندم دیم در تاریخ توصیه شده تحقیقات (۱۵ آبان تا بیست آذر ماه) کشت گردید و ما بقی آن خارج از رنج توصیه شده (کرپه) می باشد.

در سال جاری تا تاریخ ۸۸/۱۰/۳۰ میانگین بارندگی استان ۲۰۵ میلی متر بوده که نسبت به سال گذشته حدود ۱۵۹ درصد و نسبت به میانگین دراز مدت ۵۸ درصد برتری نشان میدهد. از نظر درجه حرارت تقریباً زمستانی گرم جریان دارد و درجه حداقل و حداکثر نسبت به میانگین استان حدود ۴ درجه بالاتر بوده اما در دامنه درجه حرارت های مطلوب قرار دارد و بنظر می رسد گیاه در این رابطه مشکلی ندارد ولی با توجه به افزایش درجه حرارت در سال جاری درجه روز (Degry-day) مورد نیاز رشد فیزیولوژیک گندم در مدت زمان کوتاه تری تأمین شده بطوریکه مزارعی که در تاریخ های اولیه زیر کشت رفته اند در مرحله Boutting میباشند.

عملیات داشت مزارع گندم شامل کود سرک، مبارزه با علف های هرز و آفات و بیماریها به صورت گسترده آغاز شده و توسط ستاد فنی تولیدات گیاهی و مدیریت های زراعت و حفظ نباتات هدایت می گردد.

سمنان:

در سال زراعی جاری حدود ۳۱۰۰ تن انواع بذور اصلاح شده گندم توسط بخش دولتی و تعاونی شرکتهای خصوصی، ما بین زارعین گندمکار توزیع گردیده است.

همچنین در راستای اجرای خاک ورزی حفاظتی و توسعه روشهای بکارگیری حداقل شخم از محل اعتبارات طرح خودکفایی گندم ۴ دستگاه خاک ورز مرکب و ۲ دستگاه چیزل پکر خریداری شده در سطح شهرستانها و مراکز خدمات تابعه توزیع گردیده است.

تهران:

تاکنون ۳۲۲۴۵ هکتار از ارضی گندمکاری معادل ۶۶/۲ درصد از کشت گندم و ۱۵۸۷۲ هکتار از مزارع جو معادل ۳۸/۱ درصد از کشت جو تحت پوشش بیمه قرار گرفته است.

در خصوص مرحله داشت مزارع گندم حدود ۹۵ درصد اراضی مرحله اول و حدود ۳۰ درصد مرحله دوم آبیاری را سپری کرده اند.

قم:

بارندگی از ابتدای سال زراعی جاری تاکنون به میزان ۳۵/۴ میلیمتر صورت گرفته که در مدت مشابه سال زراعی گذشته برابر ۵۴/۱ میلیمتر بوده است.

به دلیل افزایش دما در سطح استان در برخی از مزارع شته سبز غلات مشاهده گردیده که به کشاورزان توصیه های لازم جهت مبارزه شده است. همچنین به دلایل گرمی هوا در روزهای اخیر به غله کاران توصیه های لازم در خصوص آبیاری به موقع و تغذیه گیاهی صورت پذیرفته است.

کرمان:

با بررسی های مرکز تحقیقات استان روی ارقام گندم پارسی، سیوند و ارگ در سال زراعی گذشته و توصیه کشت ارقام پارسی و سیوند در مناطق معتدل و رقم ارگ در اراضی شور، برنامه ریزی جهت تامین بذور مادری ارقام مذکور انجام شده است.

از بذور تولیدی سال جاری و سنواتی استان میزان ۶۳۰۰ تن در داخل استان و ۱۶۰۰ تن به خارج از استان حمل گردیده است.

با توجه به اقلیم استان و تجارب مثبت از تغییر فواصل خطوط کشت و خطی کارها در سنوات گذشته، در سال زراعی جاری با تغییرات بر روی قسمتهای کارنده دستگاه کشت مستقیم فواصل خطوط کاشت از ۱۵ به ۱۰ سانتی متر کاهش یافته که این امر به سطح سبز مناسب، بالا بودن میزان رطوبت در سطح مزرعه، استفاده مناسب از انرژی خورشید، کاهش مصرف آب در مزرعه و نهایتاً جلوگیری از بادزدگی محصول کمک زیادی خواهد نمود.

در اثر وقوع سیل خسارت ۲۰ تا ۳۰ درصدی به هزار هکتار از مزارع گندم جنوب استان وارد شده است.

کردستان:

با عنایت به بارندگی های موثر در طول فصل پاییز و دی ماه، و آبیاری انجام گرفته در برخی اراضی آبی مزارع از وضعیت سبز مطلوبی برخوردار می باشند.

مزارع آرمانی کشت شده سطح سبز بسیار مطلوبی داشته و اکثراً در مرحله سه برگی تا پنجه قرار دارند. کمبود ادوات اختصاصی خاک ورزی حفاظتی باعث گردید این پروژه به طور کامل در استان اجرا نگردد. عدم پوشش برف روی زمین و امکان افت ناکهانی دما باعث ایجاد نگرانی به خاطر سرمازدگی شده است.

زنجان:

وضعیت سبز مزارع گندم مطلوب است و تا این تاریخ در خصوص سرمازدگی گزارش ارسال نشده است. جهت انجام پروژه های گندم تاکنون با ۳۰ شرکت خدمات مشاوره ای فنی منعقد گردیده که ۱۴۶ نفر کارشناسی را زیر نظر دارند.

مازندران:

شایان ذکر است کشت گندم دیم نسبت به سال گذشته افزایش داشته است بطوری که سطح زیر کشت گندم دیم در سال زراعی ۸۸-۸۷، ۱۹ هزار هکتار بوده و در سال زراعی ۸۹-۸۸، ۲۴ هزار هکتار رسیده است. در ضمن کشت در مناطق دیم بموقع به اتمام رسیده است. کشت گندم آبی طبق توصیه مرکز تحقیقات ادامه دارد. تا کنون سطح زیر کشت گندم آبی ۳۴۲۰۰ هکتار می باشد که همچنان در حال افزایش است در سال زراعی گذشته سطح کشت گندم آبی ۳۸۰۰۰ هکتار بود. دلیل کاهش کشت گندم آبی نسبت به سال گذشته تا این تاریخ ناشی از بارندگی های فصل پاییز و استمرار آن تا دی ماه می باشد. در اثر بارندگی اکثر اراضی با آب گرفتگی مواجه بودند که با انجام لایروبی آنها و فروکش کردن آب خوشبختانه در اوایل دی ماه شرایط برای کشت گندم آبی فراهم گردید و طبق توصیه مرکز تحقیقات عملیات کاشت گندم آبی بموقع به اتمام خواهد رسید.

مشکل کمبود بذر اصلاح شده در استان که از اواسط زمان کاشت گندم وجود داشت تاثیر بسزایی در کاهش سطح علیرغم تقاضای زیاد ایجاد نموده است.

فارس:

بدلیل مصادف شدن شروع سال زراعی جاری با بارش های جوی، میل و اشتیاق به عملیات کاشت و کار در کشاورزان گندم کار و جو کار استان نسبت به سال گذشته بیشتر شده بطوریکه همچنان در برخی از مناطق گرم و جنوبی استان عملیات کاشت مزارع ادامه داشته اگرچه که روزهای پایانی کشت را سپری می نمایند. آنچه قابل ذکر می باشد این است که به سبب وقوع بارندگی های مطلوب چه از نظر میزان و چه از نظر پراکنش درصد قابل توجهی از مزارع توسط آب باران عملیات خاک آب را به خوبی پشت سر گذاشته و مزارع گندم و جو اعم از آبی و دیم از نقطه نظر وضعیت سبز و یکنواختی مراحل رشد از وضعیت نسبتاً مطلوبی تا این زمان برخوردار می باشد.

ضمناً با عنایت به اینکه دقیقاً یکماه از آخرین نوبت بارندگی گذشته و تاخیر در بارش های جوی در حال حاضر بشدت احساس میگردد. بنابراین در صورتیکه بارندگی های موثر منبسط اتفاق نیافتد و یا با تاخیر و میزان کم بوقوع ببینند به نظر میرسد مزارع کشت شده با بحران جدی مواجه شده و چه بسا خسارت ناشی از آن نسبت به سال گذشته بدلیل افزایش سطح زیر کشت بیشتر شود.

سطح کشت شده گندم آبی تا این تاریخ ۳۸۳ هزار هکتار می باشد که از این مقدار ۳۵۹ هزار هکتار سطح سبز وجود دارد و در گندم دیم از ۱۰۲ هزار هکتار کشت، ۹۲ هزار هکتار سطح سبز گزارش گردیده است.

لازم به توضیح می باشد که دو پروژه طرح خودکفایی گندم در قالب کشاورزی حفاظتی و طرح آرمانی مدیریت جامع مزارع گندم به ترتیب در سطحی معادل ۵ هزار هکتار و ۱۲ هکتار در حال انجام بوده ضمن اینکه طرح ارتقای بهره وری عملکرد در راستای اصلاح الگوی کشت نیز در کلیه شهرستانهای استان در حال پیگیری بوده بطوریکه بسیاری از حجم برنامه های مدیریت ها و ادارات ستادی استان در محدوده مرکز خدمات پایلوت متمرکز شده است از نکات قابل توجه دیگر افزایش سطح مزارع بیمه مزارع در مقایسه با مدت مشابه سال قبل و همچنین انجام عملیات خاک ورزی حفاظتی به ویژه استفاده از دستگاههای کارنده کشت مستقیم و کود کار بذر کار در کشت آبی گندم به ترتیب در سطحی معادل ۲۷۵۰ هکتار و ۸۰۰۰ هکتار می باشد.